

Foto: © Edo van Uchelen

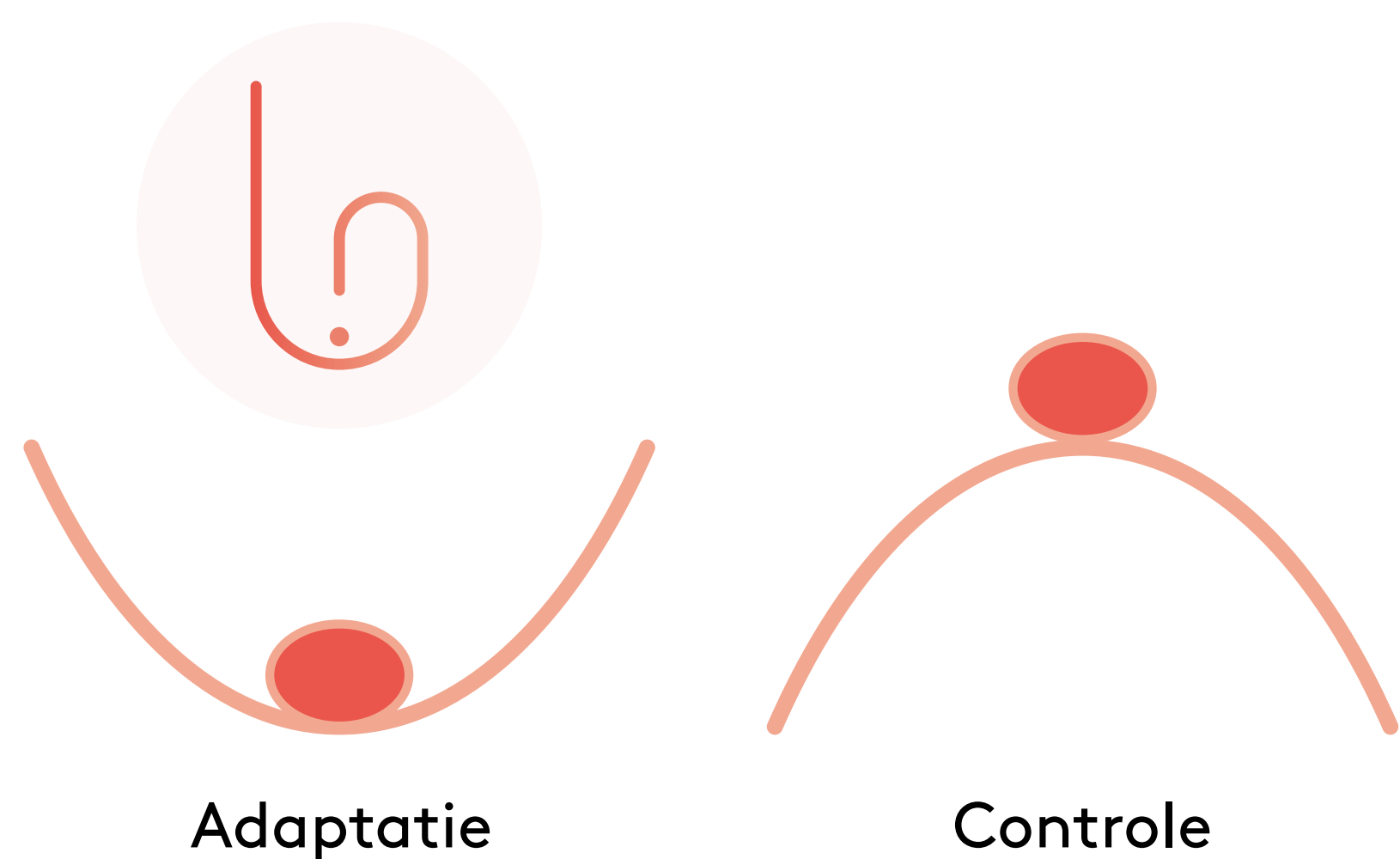
Systembenadering als sleutel tot innovatie

Waarom integrale oplossingen werken in de praktijk

Het Louis Bolk Instituut streeft naar een veerkrachtig, gezond en eerlijk landbouw-, voedsel- en gezondheidssysteem. Een systeembenadering staat in ons onderzoek centraal. Maar wat betekent dat precies en waarom is dat een belangrijk uitgangspunt voor innovaties?

Waarom?

- Grote uitdagingen zoals stikstof, waterkwaliteit en klimaat zijn met elkaar verbonden
- Door te zoeken naar integrale oplossingen los je de problemen op de lange termijn op

Bij het Louis Bolk Instituut is het adaptatiemodel leidend: versterken van natuurlijke processen binnen een systeem, zodat het zichzelf beter in balans kan houden (gezonde bodem, natuurlijke plaagbeheersing, zelfherstellend vermogen van de mens). Dit staat in contrast met het controlemodel dat sterk leunt op externe ingrepen (kunstmest, chemische bestrijdingsmiddelen).

De essentie

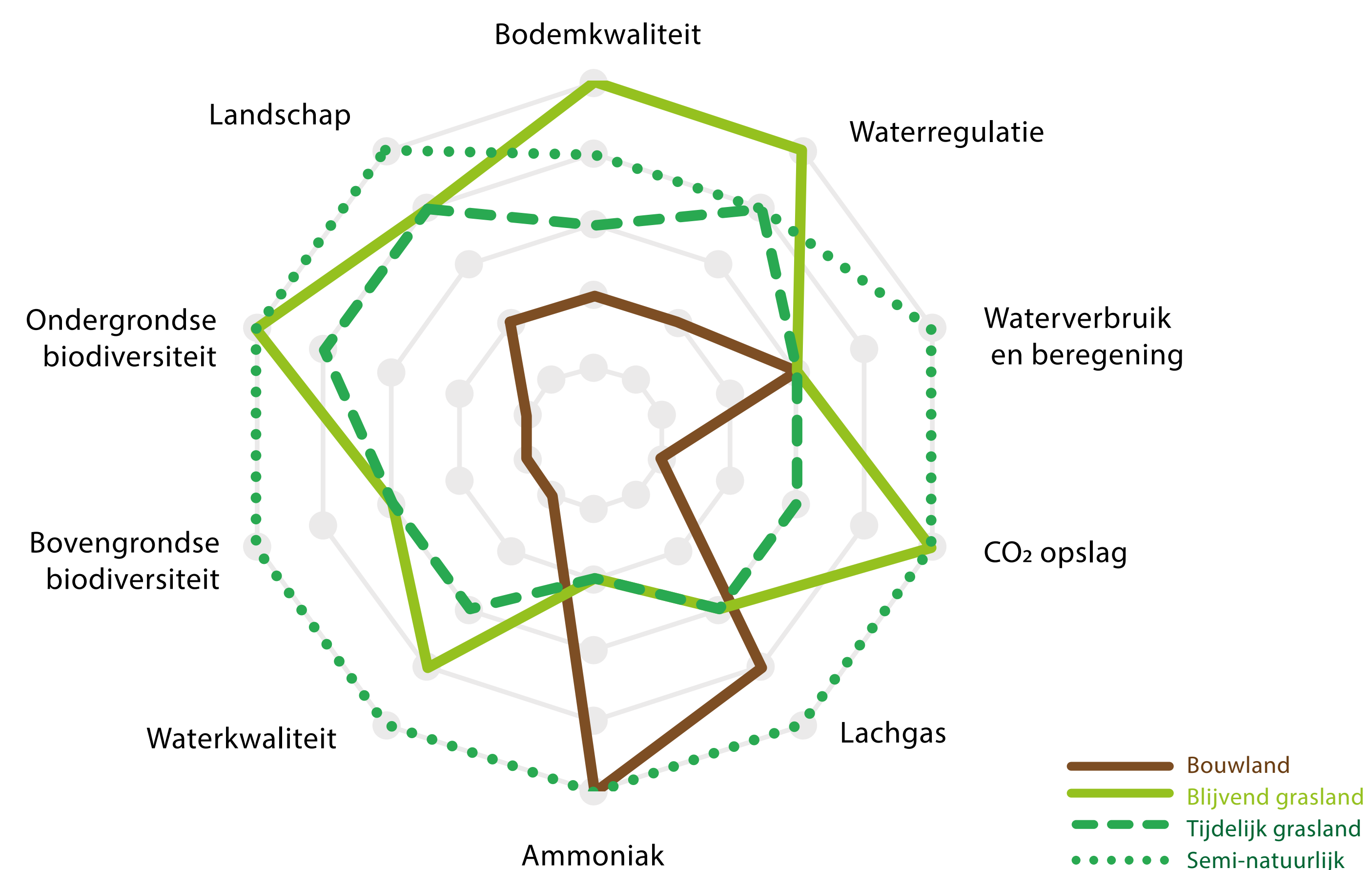
- Breder kijken dan de losse onderdelen van een systeem, focus op het geheel en de relaties tussen de onderdelen
- Focus op ecologische, sociale en economische aspecten
- Streef naar veerkrachtige, adaptieve systemen die zichzelf in balans houden
- Adaptieve systemen geven vaak integrale oplossingen voor meerdere doelen die werken in de praktijk

Belangrijke principes

- **Brede blik:** niet alleen inzoomen op één probleem, maar ook uitzoomen om het systeem te overzien
- **Focus op relaties:** Inzichtelijk maken van dynamische patronen in relaties tussen systeemonderdelen, dit bepaalt het totale effect
- **Praktijkgericht en haalbaar:** Oplossingen die werken voor mensen in de praktijk
- **Focus op veerkracht:** Natuurlijke processen begrijpen en deze kennis gebruiken voor de ontwikkeling van innovaties

Hulpmiddelen en tools

- **KPI's:** Een **integrale** set KPI's maakt het effect van een maatregel op belangrijke indicatoren zichtbaar
- **PGLO-model** (Positieve Gezondheid en LeefOmgeving): Focus op positieve gezondheid. Hiermee kan de samenhang tussen fysieke, sociale en ecologische aspecten worden onderzocht.
- **Meetlat:** Evalueert projecten op meerdere doelen tegelijk, zoals biodiversiteit, klimaatimpact, economisch en sociaal kapitaal

Conclusies

- Een systeembenadering is essentieel bij het maken van beleid voor een veerkrachtig landbouw-, voedsel- en gezondheidssysteem
- Er zijn verschillende tools die daar nu al voor gebruikt kunnen worden, meer ontwikkeling is nog nodig
- Vergeet nooit de samenhang tussen verschillende onderdelen in het systeem
- Integrale oplossingen voor samenhangende uitdagingen zijn mogelijk door gericht beleid!

Meer weten of vragen? Neem onze factsheet mee!